

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Юридичний факультет

4 – 5 листопада 2016 року
V Міжнародна науково-практична конференція
Сучасні тенденції розвитку національного законодавства
з нагоди 15-ти річчя юридичного факультету

Збірник наукових матеріалів

4 – 5 November 2016
V International Scientific Conference
Modern trends in development of national legislation
dedicated to 15th anniversary of the Faculty of Law

Conference Proceedings

Київ – 2016

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. «ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ, ФІЛОСОФІЇ ПРАВА»

Глушков В.О. НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК І УКРАЇНА: КОНФЛІКТОГЕННІ ЗОНИ.....	11
Ищенко Н. С. ЖЕНЩИНЫ В СФЕРЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА В ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЕ И ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (ВЕЩА).....	14
Качур В.О. ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ КАТЕГОРІЇ «ПРАВОВА КУЛЬТУРА» У ПРАВОВИЗНАВСТВІ.....	16
Костницький В.В. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛСЬТВО ЯК ДЖЕРЕЛО ВИТВОКІВ ПРАВА.....	17
Минжос Н.М. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ДЕФІНІЦІЙ У ПОМОТВОРЧИЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	19
Мельник О.Г. THE MAIN ASPECTS TO THE MEANING OF LEGAL FACTS IN THE SPHERE OF JUDICIARY.....	20
Мудрик Ю.В. НЕОБХІДНІСТЬ ПРОЦЕСУ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПРАВА ПІД ЧАС ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДОСВІДУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ.....	22
Олійник В.М. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ГЛАСНОСТІ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ З ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛСЬТВА В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	24
Ищенко Д.А. ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ЩО ДО РЕГЛАМЕНТУВАННЯ РЕЖИМНИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ У 30-Х РОКАХ ХХ СТ.....	26
Протосавицька Л.С. ІДЕЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ ЗА І. ФРАНКОМ.....	28
Ритовол Л. Т. ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНІ АКТИ ЯК СКЛАДНИК СИСТЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАВОВУ ОСВІТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	31
Сіпрішевська В.О. ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ: МОРАЛЬНА СКЛАДОВА.....	32
Суходольська А.А. ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ З ПИТАНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ СВОБОДИ ПЕРЕМІЩЕННЯ РОБОЧОЇ СИЛИ.....	34
Холодинок С.З. ПРАВОВА ЦІННІСТЬ ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ.....	35

СЕКЦІЯ 2. «КОНСТИТУЦІЙНОГО, МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРАВ ЛЮДИНИ»

Ищенко А.О. ПРАВОВИЙ СТАТУС СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	38
Полянє М.В. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ РОЗУМІННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	39
Смельяченко К.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЇХ РЕФОРМУВАННЯ.....	42
Ипановська А.І. ЛОБІЗМ В УКРАЇНІ ЯК ІНСТИТУТ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН.....	44
Квітницько О.Ф. КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	46
Коваль М.В. КОНСТИТУЦІЙНИЙ ТЕРМІН «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» ПРАВ	

**ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ
ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ КАТЕГОРІЇ «ПРАВОВА КУЛЬТУРА»
У ПРАВОВИЗНАВСТВІ**

Качур В.О.,

кандидат юридичних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Виклики часу, зумовлені подіями останніх років в Україні, потребують переосмислення ролі і значення державно-правових явищ у суспільному житті. Незважаючи на те, що правова культура є широко вживаною категорією, слід констатувати про відсутність однозначного підходу до її розуміння. У сучасному правознавстві нараховується понад 300 визначень правової культури [1, с. 39], які можна зустріти як в навчальній, так і у спеціальній літературі.

Характеризуючи категорію «правова культура», ми повинні пам'ятати, що вона є похідною від двох слів «культура» і «право, які, в свою чергу, є неоднозначними. Сучасний словник іншомовних слів також вказує, що слово «культура» є похідним від латинського слова «cultura», однак у перекладі вже означає «догляд», «освіта», «розвиток» і вживається у 5 значеннях [2, с. 395-396], як і академічний тлумачний словник української мови [3, с. 394.]. У суспільствознавстві слово «культура», як зазначає В. Г. Воропаєва, має понад 500 різних визначень, асоціюється, передусім, з людиною і, впливаючи на формування особистості, вона в значній мірі регулює поведінку людей [4, с. 181-182], а відтак автор виділяє таких шість підходів до аналізу культури, як аксіологічний (ціннісний); діяльнісний, семантичний, структуралістський, соціологічний та гуманістичний [4, с. 186-187].

Водночас у науці загалом є й інші точки зору щодо цього. Так, є автори, які виділяють лише три підходи – антропологічний, соціологічний та філософський, однак порізно їх трактують [5, с. 12; 6, с. 90].

Слід зазначити, що у Законі України «Про культуру» остання визначається як сукупність матеріального і духовного надбання певної людської спільноти (етносу, нації), нагромадженого, закріпленого і збагаченого протягом тривалого періоду, що передається від покоління до покоління, включає всі види мистецтва, культурну спадщину, культурні цінності, науку, освіту та відображає рівень розвитку цієї спільноти (п. 6, ч. 1, ст. 1)[7].

Багатогранність культури як соціального феномену дозволяє розглядати її у стійкій взаємодії з терміном «право». Правова культура складає самостійний розділ загальної культури і при цьому не співпадає з жодним із видів культури (матеріальної, духовної, політичної і т.д.), створюючи своєрідне, унікальне поєднання як матеріальних, так і ідеальних духовних компонентів [8, с. 6].

Розуміння правової культури як особливого стану правового життя почало формуватися у ХХ ст., однак панування з 1917 р. марксистсько-ленінської ідеї про відмирання права призвело до призупинення цього процесу. Після значної перерви теоретичні осмислення проблем формування правової культури та її становлення вперше з'являються лише в 60-70-х роках ХХ ст. (О. А. Лукашева, С. С. Алексеев), згодом отримують розвиток у 80-х роках у працях О. В. Аграновської, а в 90-х роках – Г. В. Осипова та О. О. Молчанова.

Оскільки правова культура є феноменом, який утворився на ґрунті синтезу права та культури, то для того, щоб описати поняття правової культури необхідно досліджувати саме їх взаємодію. У зв'язку із цим у сучасній юридичній літературі на сьогодні визначилися культурологічний нормативний, соціологічний, аксіологічний, ідеологічний, психологічний, історичний, системний, антропологічний та інші.

Кожній із вчених-правників при виборі науково-методологічного підходу до дослідження правової культури послуговується своїми власними уподобаннями. Таким чином, починають численної кількості сформованих сьогодні у правознавстві підходів до розуміння категорії «правова культура», засвідчують нагальну потребу у покращенні науково-методологічної роботи у цьому напрямі.

Список використаних джерел:

1. Петров А. В., Котрикова Т. Ю. Роль інформаційних технологій в формуванні правової культури общества [Текст] / А. В. Петров, Т. Ю. Котрикова // Международный научно-исследовательский журнал. – 2013. – № 3–2 (10). – С. 38–41.
2. Сучасний словник іншомовних слів [Текст] : близько 20 тисяч слів і словосполучень / ІАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні ; [уклад.: О. І. Скопненко, І. П. Цимбалюк ; відп. ред. Г. П. Півторак]. – К. : Довіра, 2006. – 790 с.
3. Словник української мови [Текст] : [В 10 т.]. Т. 4. 1 – М / АН УРСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні ; [редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін. ; уклад.: В. О. Винник, П. П. Градова, І. О. Кільчевський ; ред. тому: А. А. Бурячок, П. П. Доценко]. – К. : Наук. думка, 1973. – 840 с.
4. Воропаєва В. Г. Культура як предмет соціально-філософського дискурсу [Текст] / В. Г. Воропаєва // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2012. Вип. 51. – С. 177–190.
5. Сальников В. П. Правовая культура: Теоретико-методологический аспект [Текст] ; автореф... диссер... доктора юрид. наук : 12.00.01 / Виктор Петрович Сальников ; Ленинградский государственный университет. – Л., 1990. – 35 с.
6. Ткачук А. С. Теоретико-правові характеристики правосвідомості молоді [Текст] : дисер... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Альона Сергіївна Ткачук ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького. – К., 2013. – 200 с.
7. Закон України від 14.12.2010 р. №2778–VI «Про культуру» [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
8. Синокова Т. В. Правовая культура: понятие, структура, соотношение национального и общечеловеческого [Текст] / Т. В. Синокова // Правовая культура. – 2009. – № 2. – С. 6–17.

УДК 340

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ДЖЕРЕЛО ВИТОКІВ ПРАВА

Костицький В.В.,

*доктор юридичних наук, професор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, Член-кореспондент Національної академії правових наук
України*

Громадянське суспільство є протилежністю суспільству традиційному. Традиційне суспільство засноване на ототоженні владних відносин і відносин власності, корпоративності і заздалегідь визначеного статусу членів цього суспільства, тобто умов, за яких приватне і суспільне життя знаходиться у сфері державних інтересів і часто перебуває під державним контролем або державною опікою, зазнає постійного державно-правового впливу.

На сьогодні поширеною є концепція трьох секторів, за якою громадянське суспільство структуроване на державний сектор (органи державної влади і місцевого самоврядування), приватний сектор (сфера бізнесу, виробництва, фінансів, торгівлі), третій сектор (недержавні громадські організації). Погодитися із такою структуризацією громадянсько-